Eduskunnan ympäristövaliokunta,

Hallituksen esitys jätelaista (40/2021 vp)

Esitys keskittyy useissa kohdissa korostamaan kierrätystavoitteita. Ympäristövaikutusten kannalta tärkeämmät tavoitteet käytön vähentäminen ja uudelleen käytön edistäminen jäävät esitetyssä kokonaisuudessa vähäisempään osaan.

Tulevien vuosien yhdyskuntajätteen kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi avainasemassa on biojätteiden kierrätyksen tehostaminen nykytilanteessa huomattavasti. Esityskokonaisuudessa on biojätteitä koskeville muutoksille esitetty suhteellisen verkkaista etenemisaikataulua ilman sitovia kierrätystavoitteita.

Tuottajavastuukokonaisuutta koskien Suomen Uusiomuovi yhtyy Tuottajavastuuyhteisöjen neuvottelukunnan (TYNK) lausuntoon.

Muovipakkaukset

Esityksessä keskitytään muovipakkausten kierrätysasteen nostamiseen erilliskeräyksen kautta voimakkaammin kuin direktiivit edellyttäisivät.

Tämä tullee johtamaan kahteen lopputulemaan:

1. Jätämme kansallisesti hyödyntämättä mahdollisuutemme päästä kierrätystavoitteisiin ottamalla käyttöön muita kierrätyksen toimintamalleja, jotka:

    - Mahdollistaisivat merkittävän kierrätysliiketoiminnan rakentumisen maahamme.
    - Mahdollistaisivat muovipakkausten 50 % kierrätystavoitteen saavuttamisen vuoteen 2025 mennessä.

2. Keskittymällä vain erilliskeräyksen lisäämiseen emme tule saavuttamaan kierrätystavoitteita.

Muovipakkausten tuottajavastuu

- Muovipakkauskierrätyksen myönteisen kehityksen uhkana Suomen Uusiomuovi näkee erityisesti lakiesityksen 62 §:ssä esitetty uusi vaatimus pakkaustuottajavastuuyhteisön toiminnan laajuudesta. **Pakkaustuottajavastuuyhteisön toiminnan on katettava kaikki materiaalit.**

- Muutoksen perustelut heikolla pohjalla

Muutoksen perustelut heikolla pohjalla

A. Muutos on tarpeen tuottajavastuun tehokkaaksi hoitamiseksi

B. Muutos on tarpeen 49 § mukaisen kuntien ja tuottajien yhteistoimintavelvoitteen toimeenpanemiseksi. Nykyasetelman sanotaan lisäävän merkittävästi yhteistoimintamallin toimeenpanoon liittyvää epävarmuutta.

C. Tuottaja voi hoitaa pakkaustuottajavelvoitteen liittymällä jäseneksi yhteen pakkaustuottajayhteisöön

D. Muutos poistaa päällekkäistä toimintaa

E. Nykytilanne vaikeuttaa tuottajien edunvalvontaa

F. Suurimpien tuottajien tulee suurina maksajina saada itselleen nykyistä isompi rooli pakkaustuottajakokonaisuudessa

POLKU 2025: 50 % muovipakkauskierrätys vuonna 2025

- Kuluttajaviestinnän, opastuksen ja neuvonnan tehostaminen yhteistyössä viranomaisten ja muiden ympäristötoimijoiden kanssa.
- Kehitämme Ekopisteverkoston toimivuutta, palvelukykyä ja kattavuutta
- Pyrimme edistämään muovipakkausten kiinteistökeräyksen yleistymistä. Ensi vaiheessa yhteistyössä alueellisten jäteviranomaisten, kunnallisten ja yksityisten jäteyhtiöiden kanssa
- Edistämme laitosmaisen kierrätyksen yleistymistä
  - sekajätteen lajittelu ennen jätevoimalaa
  - kierrätysmateriaalin laitosmainen erottelu sekajätteestä
- Yrityksissä syntyvien muovipakkausten kierrätyksen tehostaminen (yritysvalmentaja, kierrätyskumppanit)
- Eco/packdesign: Uudelleenkäytön ja paremman kierrätettävyyden edistäminen
  - kierrätysopas pakkaussuunnittelijoille
- Seuraamme kierrätysteknologian kehitystä ja osallistumme kehityshankkeisiin, joiden tavoitteena on tehokkaampi kierrätysteknologia ja sen käyttöönotto (esim. mustat muovit, sekakalvot ja kemiallinen kierrätys).

Uusiomuovin tahtotilana on yhteistyössä viranomaisten sekä kunnallisten ja yksityisten ympäristöyritysten kanssa löytää kansantaloutemme kannalta tehokas toimenpidekokonaisuus, jolla voimme vastata muovipakkausten 50 prosentin kierrätystavoitteeseen vuonna 2025 ja kehittää muovipakkauskierrätystä siitäkin eteenpäin.

62 § muutos uhkaa kierrätystavoitteita uuden kierrätystoiminnan syntyä

- Muutos ei tue hallitusohjelman kiertotaloustavoitteita
- esitetyillä perusteluilla huonosti pohjaa reaalimaailmassa
- haittaa kotimaisen kierrätysliiketoiminnan kehitystä
- ei tue Ecodesign-ajatusta
- esitys on jo aiheuttanut yli 15 ME lisäkustannukset muovipakkaustuottajille
- yhdistymisvaatimuksen poistamisesta eduskuntakäsittelyssä olisi vain positiivisia vaikutuksia kotimaiselle kierrätykselle

Suomen Uusiomuovi Oy
Vesa Soini
Vesa.soini@uusiomuovi.fi
050 3820 644
www.uusiomuovi.fi